

DEVA Partili Karal: "Çay taban fiyatına destekleme eklenmezse üretici sezona 1-0 geriden başlayacak"

DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul Milletvekili Hasan Karal, çay taban fiyatına destekleme eklenmemesi halinde üreticinin sezona "1-0 geriden başlayacağını" belirterek, geçmiş yıllarda uygulanan desteklerin kaldırılmasının üreticiyi zor durumda bıraktığını söyledi. AK Parti'nin iktidara gelir gelmez başlattığı ve yıllar boyunca ara vermeden sürdürdüğü destekleme uygulamasının sona erdirilmesini eleştiren Karal, "Trilyonlarca lirayı faize ayıran bir anlayışın, üretim için alın teri döken çiftçiye ve çay üreticisine yasal hakkı olan desteği çok görmesi kabul edilemez. Bu desteklerin neden kaldırıldığı ise bugün hala cevap bekleyen temel bir sorudur" ifadelerini kullandı.

Artan maliyetler karşısında bu desteklerin yeniden sağlanması çağrısında bulunan Karal, son dönemde küresel gelişmelerin gübre fiyatlarını ciddi şekilde artırdığını, özellikle Ortadoğu'da yaşanan gerilimler ve Hürmüz Boğazı'na ilişkin risklerin maliyetleri daha da yukarı çektiğini belirterek, "Yapılması gereken

nettir. Gübrenin en az yüzde 50'si doğrudan desteklenmeli, çiftçimize mazot desteği sağlanmalı, destekleme primi yeniden verilmelidir. Aksi halde çay üretimi ciddi şekilde risk altına girebilir" dedi.

DEVA Partili Hasan Karal, Türkiye'nin en stratejik tarımsal üretim alanlarından biri olan çayda yeni sezonun kısa süre sonra başlayacağını belirterek, Doğu Karadeniz'de binlerce üreticinin büyük bir beklenti içinde olduğunu söyledi.

"Çay, Karadeniz'de hayatın temelidir"

Yaklaşık 800 bin dekarlık alanda üretim yapan yüz binlerce çiftçinin artan maliyetler nedeniyle bu yıl sezona buruk girdiğini ifade eden Karal, "Memleketim Rize başta olmak üzere Doğu Karadeniz'de çay, sadece bir tarım ürünü değil, hayatın temelidir. Çayı denklemden çıkardığınızda bölgede ekonomik hayatın durma noktasına geleceği açıktır. Çünkü üreticinin önünde gerçek bir alternatif yok" şeklinde konuştu.

"Faize trilyonlarca lira kaynak bulan hükümet eli nasırlı çiftçiye neden yasal desteğini vermiyor?"

Milletvekili Karal, bölgede 200 bini aşkın çay üreticisinin bulunduğunu ve dolaylı olarak milyonlarca insanın bu sektörden geçimini sağladığını hatırlattı. Üreticilerin ciddi bir maliyet baskısı altında olduğunu vurgulayan Karal, şu değerlendirmelerde bulundu: "Önceki yıllarda çay alım fiyatına ek olarak verilen destekler Mart-Nisan döneminde ödenir, üretici bu destekle gübresini alarak sezona güçlü başlardı. Üstelik bu sistemin en önemli yönü, ödemelerin yılın tamamına yayılmasıydı. Yaş çay, budama ve destekleme ödemeleriyle üreticiye yıl boyunca düzenli bir gelir akışı sağlanıyor, bu da ciddi bir rahatlama oluşturuyordu. Ancak destekleme primi kaldırıldı. Bugün üretici hem desteksiz hem de yüksek maliyetle karşı karşıya. Açık söylemek gerekirse çay üreticisi bu sezona 1-0 geriden başlıyor. Daha tarlaya girmeden kaybetmeye başlayan bir üreticiden verim beklemek gerçekçi değildir. Devletin tarıma ayırması gereken destekler kanunla belirlenmiş olmasına rağmen uygulamada bunun çok gerisinde kaldığını görüyoruz. 2026 yılı itibarıyla verilmesi gereken tarımsal destek yaklaşık 772 milyar lira iken, bütçede yalnızca 168 milyar lira ayrıldı. Buna karşılık faize ayrılan kaynak 2,7 trilyon lirayı buluyor. Şimdi soruyoruz: Trilyonlarca lirayı faize ayırabilen bir anlayış, üretim için alın teri döken çiftçiye, çay üreticisine yasal hakkı olan desteği neden vermiyor?"

"Gübre maliyetinin yüzde 50'sini devlet karşılamalı"

Karal, iktidarın uzun yıllar uyguladığı bu destekleme modelinin neden terk edildiğinin bugün cevap bekleyen en temel sorulardan biri olduğunun altını çizdi. Önerilerini sıralayan Karal, "Üretici, gübresini alacağı dönemde elinde nakit görmelidir. Aksi halde üretim zinciri daha baştan aksar. Gübrenin en az yüzde 50'si doğrudan desteklenmeli, destekler üretim takvimine uygun şekilde zamanında ödenmelidir. Çay alım fiyatı maliyet ve refah payı gözetilerek belirlenmeli, üretici enflasyona ezdirilmemelidir. Ayrıca girdi maliyetlerini

düşürecek kolaylıklar sağlanmalı, üreticiyi koruyan öngörülebilir ve planlı bir tarım politikası hayata geçirilmelidir” ifadelerine yer verdi.